

INF1820 Gruppeoppgaver: sannsynlighet og språkmodeller

1. En **sannsynlighetsmodell** består av

- (a) en mengde utfall (Ω)
- (b) en mengde hendelser (“events”; delmengder av utfallsrommet)
- (c) en sannsynlighet for hver hendelse

Dersom vi kaster en mynt fire ganger er utfallsrommet mengden av 16 mulige utfall på formen $KMKK$. Da kan alle utfall med eksempelvis “nøyaktig 2 kron” være en hendelse

$$A = \{KKMM, KMKM, KMMK, MKKM, MKMK, MMKK\}$$

Hva er utfallsrommet ved følgende eksperimenter?

- (a) Dann en streng bestående av 3 ord der de mulige ordene er “Mary”, “takes”, “bat”, og der hvert ord kun forekommer en gang
- (b) Dann en streng bestående av 3 ord der de mulige ordene er “Mary”, “takes”, “bat”, og der vi tillater repetisjoner
- (c) Les de ti første ordene i en bok og tell antall verb

2. Vi repeterer først sannsynlighetsteoriens 3 aksiomer:

- $P(A) \geq 0$ for alle hendelser A (“non-negativity”)
- $P(\Omega) = 1$ (“unit measure”)
- $A \cap B = \emptyset \Rightarrow P(A \cup B) = P(A) + P(B)$ (additivitet for disjunkte hendelser)

Besvar deretter følgende spørsmål:

- (a) Hva er sannsynligheten for hendelse A over?

- (b) Hva er sannsynligheten til $\neg A$, dvs hendelsen bestående av alle utfall som *ikke* inneholder nøyaktig 2 kron?
- (c) Addisjonsregelen over beskriver sannsynligheten for at hendelse A *eller* B vil finne sted. Dersom vi ønsker å finne sannsynligheten for at både A og B vil finne sted (felles sannsynlighet), bruker vi multiplikasjonsregelen dersom hendelsene er uavhengige:

$$P(A \cap B) = P(A)P(B)$$

Anta et nytt eksperiment der vi kaster en mynt to ganger:

- Angi utfallsrommet
  - Angi følgende to hendelser:
    - B: første kast er kron
    - C: andre kast er mynt
  - Hva er sannsynligheten for B? Hva er sannsynligheten for C?
  - Hva er sannsynligheten for B *og* C?
3. Vi ønsker å beregne sannsynligheten til en sekvens ord $P(w_1^n)$. Formelen under angir en bigrammodell, en type **språkmodell**/N-grammodell:

$$P(w_1 \dots w_k) = \prod_{i=1}^k P(w_i | w_{i-1})$$

- (a) Forsikre deg om at du forstår hvordan bigrammodellen beregner sannsynligheten for en setning ($P(w_1^n)$), om nødvendig bør du konsultere J&M-boken eller denne videoen. Angi den tilsvarende formelen for en trigrammodell.
- (b) Hvordan kan vi beregne sannsynligheten for en setning fra et korpus?
- (c) Anta minikorpuset under

```
<s> mary takes the ball </s>
<s> john takes the bat </s>
<s> mary throws the ball </s>
```

Hvilke bigrammer består korpuset av og hva er deres sannsynlighet basert på dette korpuset?

- (d) Dersom vi ønsker å beregne sannsynligheten for setningen `<s> john throws the bat </s>` med bigrammodellen fra oppgave c) støter vi på et problem. Hva består problemet i og hvordan kan vi håndtere det?